

LIETUVIŲ S-GOS BRAZILIJOS
ORGANAS
LEIDZIA SPAUDOS D-JA
„SVIESA“
Redakcijos ir Administracijos
adresas:
„LIETUVIS“
Rua Bandeirantes, 92,
Caixa Postal, 1764.
Tel. 4-0159
São Paulo. — Brasil.

LIETUVIS

JORNAL LITHUANO

Prenumeratos kaina:
Brazilijoje metams 10 milreisu, pism.
6 milreisai.
Užsienin metams 15 milr. pism.
8 milreisai.
Atskiras numeris 300 reisu
Redakcija atidaryta nuo 12 iki 4 v. v.

REDAGUOJA
ST. VANCEVIČIUS.

S-či METAI.

SÃO PAULO, 1936 m. Liepos - Julho mėn. 11 d.

NR. 28 (392)

Sveikiname Garbingus mūsų kolonijos svečius, Lietuvos Operos daininkus: Kiprą Petrauską, Vincę Jonuškaitę-Zauniene, Ip. Nagrodcki, P. Oleka ir J. Mažeiką.

Lietuvių Sąjunga Brazilijoje ir "Lietuvio" Redakcija.

Lietuvos Operos Tėvas
KIPRAS PETRAUSKAS

Lietuvos Operos Primadona
VINČĖ JONUŠKAITĖ-ZAUNIENĖ

Lietuvos Operos Artistas-režisiorius
PETRAS OLEKA

Lietuvos Operos Artistas
IPOLITAS NAGRODSKIS

Ši antradieni, liepos 14 d. i S. Paulo atvyksta Lietuvos Operos dainininkai iš Buenos Aires. Tą pat dieną, laivo stovėjimo metu, Lietuvos operos dainininkai sutiko padainuoti S. Paulo lietuvių kolonijai. Garsiuju Lietuvos dainos meno žvaigždžiu koncertas mūsų kolonijai ivyks antradieni, Dariaus ir Girėno vardo Salėje, rua Lithuaniana Nr. 13 (Mokoje) dienos metu.

Kocertas prasidės lygiai 1 val. po pietų punktualiai, kiekvieno lietuvių šventa pareiga i ši koncertą atsilankyti ir išgirsti mūsų tėvynės žymiausius daininkus, kurie po didžiausio pasisekimo Argentinoje grįžta i Lietuvą ir ta proga sutiko aplankyti mūsų koloniją. Lietuviai! nepraleiskite šios vienintelės progos. Pasiliuosokite tai vienai dienai iš darbo ir atsilankykite.

Iėjimas i koncertą su pakvietimais, kuriuos pasistankite įsigyti iš anksto "Lietuvio" ir kitų lietuvių laikraščių redakcijose bei visose lietuvių mokyklose.

Nesiveluokite! Lygiai pusę pirmos būkite salėje!

P. Mato Šalčiaus paskatos

Šį sėkmadienį, 8 val. vakaro, per lokių vakarėlį, p. Matas Šalčius SKAITYS LABAI ĮDOMIĄ PASKAITĄ JAVIMUI, Liet. Namuose, rua Bandeirantes, 92. S. Paulo lietuvių jaunimas kviečiamas kuoskaitlingiausiai dalyvauti.

Labai įdomi p. M. Šalčiaus paskaita bus Vytauto Didžiojo mokykloje Villa Belloje ateinantį penktadienį, liepos 17 d. Dariaus ir Girėno dienos minėjimo proga. Paskaitos pradžia 8 val.

vakaro. Visti Vila Belos, Zelinos ir apylinkės lietuviai kviečiami atsilankyti. Iėjimas visiems laisvas.

DANCIGO KLAUSIMAS TAUTŲ SĄJUNGOJE.

Šiomis dienomis Tautų Sąjungos posėdžiuose buvo svarstomas laisvojo miesto, Dancigo klausimas. Dancigo senato pirmininkas Greiser Tautų S-gos posėdy pasakė karštą politinę kalbą, kurioje pažymėjo, kad Dancigas nori

susijungti su Vokietija. Greiserio kalba sukėlė Zenevoje didelį nerimą ir griežtus protestus. Kaip žinome, vokiečiai jau senai siekia prijungti laisvajį Dancigą prie savo valstybės. Šiuo metu Dancigo klausimas vėl įnešė naujų rūpesčių Europos politikams.

AUSTRIJOJ BUS ATSTATYTA MONARCHIJA

Europos laikraščiai praneša, kad pagerėjus politinei situacijai Austrijoj

busianti atstatyta monarchija. Austrijos karaliūm numatytas grasas Otto, ex imperatoriaus Karolio I-jo sūnus. Didžiausios Europos valstybės Austrijos monarchijai pritaria.

RIO GRANDE DO SUL ESTADO SKOLOS

Laikraščiai praneša, kad Rio Grande do Sul estadas šių metų pradžioje iš viso turėjo 571 milijoną milreisu skolų.

LIETUVOJE

Meno įventė Utenoje

Per sekmynes Utenoje buvo įspūdinga muzikos ir dainos meno šventė. Dalyvavo radijono orkestras, B. Dvariono ir J. Karose diriguojamas kompozitoriai, operos dainininkai, šunių S-gos choras, N. Martinonio diriguojamas ir daugybė svečių. Gegužės 31 d. į šventę buvo nuvykęs šaulių S-gos vadnas pulk. Saladžius. Tomis dienomis Utenoje buvo mokytojų s-gos konferencija, ir jaunųjų ūkininkaičių šventė.

Ir vėl „kandi“ lėktuvo nelaimė

Įkūnui leit. Krasnickas ir vyr. pusk. Vytautas Sargautas, skridami birželio 2 d. į Palangą šūdumo pratimui atlikti, 12 val. pateko į rūką. Pilotui Vytautui Sargautui manevruojant, lėktuvas neteko puslansveros ir žvilgas leit. Krasnickas iškrito iš lėktuvo, bet laimūgai išsigelbėjo su parašutu. Lėktuvas, dar kurį laiką paklaidžiojęs ore ties Jaurenų bažnytkaimiu (Tauragės apskr.) susidūrė su žeme ir sudužo. Pilotas vyr. pusk. V. Sargautas užsimušė. Vytautas Sargautas gimė 1912 metais XI m. 10 d. Raguvoje vaiv., Juostininkų kaime. Į kariuomenę įstojo savanoriu 1932 m. 1934 m. bažė karo aviacijos mokykla Veisionia paklo senus tėvus, tris seseris ir vieną broį.

Motery šaulių stovykla

Liepos mėn. 15 d. ligi liepos mėn. 30 d. moterų šaulių centro taryba Palangos miške rėšė moterų šaulių ideologinę — organizacinę ir sporto stovyklą.

Ledų fabriką Kauno greitu laiku yra numatę pastatyti Plienocentras.

Klaipėdos radio stotis

Po oisės bandymų, jau priimta iš rangovų ir gegužės 28 d. pradėjo dirbti. Stotis pastatyta Jukų dvare, 7 km. į rytus nuo Klaipėdos. Siųstuvai yra 10,5 kW galiosumo.

„Lietūkio“ suvažiavimas

Gegužės 29 d. Kauno buvo „Lietūkio“ narių įsibotinų suvažiavimas. Dalyvavo per 150 įsibotinių nuo 36 kooperatyvų. Suvažiavimui dalyvavo „paramos“ b-vės vald. pirm. J. Pakalika. Apie „Lietūkio“ darbus pranešė centro valdybos pirmininkas prof. P. Sačius. Tarybos kalbėjo pirmininkas dr. J. Tolužis, o revizijos komisijos vardu — jos pirm. agr. V. Mikolaitis. Žemės ūkio ministro vardu suvažiavimą pasveikino direkt. A. Vienožinskis. Suvažiavimas perėmė metų apyskaitą patvirtino. Balansas suveitas 18.956.300.32 lt. Pajamų turėta 1.583.809.46 lt. Gryno pelno gauta 382.959.48 lt. Iš perėmtų metų gryno pelno paskyrė Ginklų Fondui, Suvažiavimo pabaigoje kalbėjo Klaipėdos atstovai Lukys ir Lekšas. Pagineidavo, kad Klaipėdos krašte būtų steigama daugiau „Lietūkio“ kooperatyvų.

Savanoriai smorkia kurstytojus

Lietuvos kariuomenės kurėjų savanorių s-gos Tomo — Ferdinando Žilinsko Marijampolės skyriaus savanoriai kūrėnai gegužės 17 d. suvažiavę dalyvavo pabaigoje su visuomene susijungimo šventėje ir minėdami savo skyriaus motinę žventę priėmė tokio turinio giesčių protesto rezoliucija: „Turėdami galvoje, kad mūsų išorės priešai nulatos tykoja prieš mūsų taip sunkiai iškovotą nepriklausomybę, o vidaus priešai už jų pinigų, neva gindami ūkininkų reikalus, savo išsiok mės įmus padeda, kas šiuo metu retkarčiais matoma kai kuriuose Savalkijos vietose, — mes, kaip pirmųjų kovų už nepriklausomybę aktyviūs dalyviai, nevalime su ramia širdimi

žiūrėti į tokius? mūsų žydaus priešų darbus ir griežčiausiai prieš tai protestuojame, ir prašome mūsų Vyriausybę imtis kuo griežčiausių priemonių kovoti su vidaus priešais, kurie savo pragaištingais veiksmais naikina mūsų ir valstybės turta, kelia nerimą ir tuo kėsinaisi sugriauti tą, ką mes esame 1918—1920 m. savo krauju įgiję.

Mes iškilmingai pareiškiame, kad esame tokios pat dvasios, kaip bėvome nepriklausomybės kovų metu ir dabar. Mes neatsivėlgdami į nieką kovosime su dabartiniais vidaus priešais taip, kaip kovojome su savo išoriniais priešais fronte ir kviečiame visus, kam rūpi mūsų nepriklausomybės saugumas, griežtai smerkia Savalkijos ivykius ir būti aktyviais mūsų Vyriausybės talkininkais kovoje su tais gaivalais.

Milijonas pelno iš kauniečių už elektrą

Įnž. Br. Banaitis „Verslo“ Nr. 18 rašo, kad elektros šviesos gamintojai Kauno miestui apsišviesti akc. b-vė, skaitydama kilovatvalanda po 82 ct., kasmet perima perdaus iš kauniečių apie 1 milijoną lit. Kauno miesto savivaldybė dėl per branges elektros kainoms yra iškėlusį prieš 2½ metų tismė byla, bet ji nerneisų ilgai užtrako.

1000 km. už 50 lt.

Koleivių patogumui įvedami nuo birželio 1 d. geležinkelų bilietai 1000 km. už 50 lt. Jais bus galima važinėti geležinkeliais tarp bet kurių stočių visuose ruožuose, tik ne mažesnių kelio tarpą kaip 25 km. Su tokia bilietu važinėsis 6 mėnesius. Bilietas nevardinis, juo gali bet kas naudotis. Važnuojant reikia tik parodyti stotyje įrašyti patynejimams.

Žurnalistų ekskursija iš Berlyno

Rygos laikraščiai praneša, kad užsienio žurnalistų — korespondentų sąjunga Berlyne organizuojanti savo nariams ekskursiją į Baltijos valstybes. Turimoms žinioms, ekskursijoje dalyvauja apie 40 žurnalistų kurie atstovauja žymiausius pasaulio laikraščius.

Ekskursijos dalyviai pirmiausia atvyks į Lietuvą ir aplankysią kai kurias įdomesnes Lietuvos vietas. Po to vyksią į Latviją ir Estiją.

Savaime aišku, kad sumanyta ekskursija kelia didelį sąsėdomėjimą visoje trijose Baltijos valstybėse.

Ekskursija žadanti įvykti šio mėnesio pabaigoje arba liepos mėn. pradžioje.

Sulaikyta aukso kontrabanda

Lietuvos laikraščiai praneša: „Giedraičių pasienio policija šiomis dienomis sulaikė nepaprastą kontrabandą — gana didelį kiekį įvairių valstybių valiutos auksų ir sidabrų. Aiškiant sulaikytojo asmenybę nustatyta, kad jis yra rusų tautybės emigrantas Navikovas, ilgą laiką gyvenęs Turkijoje, Bulgarijoje, Pietuslavijoje, Rumunijoje, Prancūzijoje ir paskutiniu laiku Lietuvoje. Kratos metu pas Navikovą rasta carinės Rusijos auksinių monetų po 10 ir 15 rublių. Amerikos auksinių dolerių po 20 dol. vienų vietų, 38 monetos Turkijos auksos lyrų, Prancūzijos frankų ir įvairių kitokių. Viso auksio pinigų svoris 689 gr. ir sidabro apie 500 gr. Lietuviškų litų Navikovas norėjo išvežti apie 400. Be to, pas jį rasta daug įvairių Rusijos caro ir buvusių garsių asmenų fotografijų.“

Ūkininkų sąjungos byloje vėl pertrauka

Ūkininkų sąjungos byloje beveik po menosio ekspertyzos pertraukos tęmė posėdyje pateikti šalius ekspertų atsakymus. Jų pateikta 2/5 masinraščio paslapiai. Šalims susipažinti su ekspertų atsakymais teismai padarė vėl posėdžio pertrauką iki š. m. 12 d. 9 val.

Apskačiavo nuostolius

Neseniai alytaus apskrityje praėjo didelė audra, padarydama labai daug nuostolių. Nuostoliams apskaičiuoti buvo sudaryta speciali komisija, kuri savo darbą jau baigė. Komisijos protokolas bus įteiktas vyriausybei. Galimas daiktas, kad nuo audros nukentėjusiems ūkininkams bus duodamos pašėpos.

Sinas Bakšys.

Mergaitė iš Lietuvos.

(tęsa iš 27 Nr.)

Paprastai žmogus nežino savo laimės kelių. Jis svajoja, kuria planus, blaškos į dešinę ir kairę, kartais kelkia mažutį nepasisekima, kuris yra gal būt tikrasis jo laimės pagrindas.

As buvau, kaip ir visi. Atsankimas iš gimnazijos mane pritrenkė. Skaudžiai pergyvenau nekaltai įžeistos mergaitės dienas. Daug naktų nemiegojau svajodama kerštą. Kartą mano galvoje gimė mintis nusižudyti. Bet šiam veiksmui reikia tinkamų dekoracijų. Išgerti acto, savo miegamajam ir uirti lovoje, šokti nuo tilto vistiek ar tamsų vakarą ar žvaizždėta gegužės vidurnaktį man atrodė per daug paprasta ir kvaila. Lai taip daro savo ponų išmylėtos silpnadvasės tarnaitės. As nutariau mirti nevienu. As persikeisiu į kitą pasaulį tik kartu su juo. Prieš Aukščiausiąjį Tiesmą jis turi stoti kartu su manimi ir prisipažinti, kad ne vien tik žodžiais buvo man skolingas! Taip, mudu mirsime kartu ant šventoriaus arba klasingam mokytojų kamb

ry... Bet netikėtai papūtė glamonėjantis pavasario vėjas ir būtų buvę neįmintinga vaidinti dramą, kada žiedais ir džianesmu pražydustam Kikonų kaime jau skleidėsi puikus komedijos finalas.

Buvau kruopšti šeimininkė aplėis tame keturių dešimčių ha tėvo ūkyje. Jeigu tėvelis būtų gyvas, jis apkabintų paruoštų mane ir dovanotų visas jaunystės kleidas

Bet mama buvo kitokia. Ji buvo nepermeldujamai griežta ir dabar rūpinasi kuo greičiausiai mane apvezdinti. Kadangi man šeimininkaujant mamos kasoje atsirado laisvėnujų litų, ji leido man puoštis. Jau turėjau apie tu žiną įvairių suknelių ir madingų skrybėlačių. Vakareliuose, sveikose ir prie bažnyčios draugės tuoj pajuto mano svorį. Jų mamos, senos totulės skėdo pa vydo jūroje. Vyrui stebėjosi mės ūkio santvarka, o asiaukšaus visokių kalbų ir tik šypsojauis nes buvau dar tik aštuoniolikos metų, liekna, bet vidutiniai aukšta ir graži.

Buvo žolinė. Kupiškio bažnyčioje senam klebonui asi-tavo jaunusis klierikas geriausioji mano tėvelio draugo sūnus. Ji patinojau dar būdama pradžios mokykloje. Vienokas buvo geitonplaukis, skaitaus apskrito veido berniukas. Mokėsi gerai, bet svarbiausia, buvo linksmas ir turėjo gražų balsą. Jis būdavo nepratars šurkštesnio žedžio, nepastums, kaip kiti berniukai kad darydavo, bet mikiūs jo pirštai stebėtinai netikėtai atsiradavo po pažastėmis, kad ne viena mercaitė kiken dama staiga apsiukdavo ir savo veidui atsiumėdavo ir juoko paverttas jo lūpas. O jis tik šūkteldavo — Ai! ir potenkintaus taip artistikiškai apsilaižydavo, kad visa klasė pradėdavo jam ploti.

Jau būdamas gimnazijoje atostokų metu jis dažnai apsilankydavo mūsų kaime. Mes susirinkdavom Skudinės paupyje ir žaloje plevoje praleisdavom šventadienių popietes. Mūsų dainos skambėdavo visoje apylinkėje, aidėdavo, Skudinės pelkėse ir per mišką. už kurio, mums pritardama, pravirkdavo armonika.

Kartą pasileidomė tekeni į Paskuodžius. Verkė raudėjo Mikšėno tampo-

ma armonika, o mes nuo pat Skuodinės lėgomė šokinėdami, gaitėdavi vienas kitą. Miske mano baltieji kulnais užšo, pastydau ir išstiečiau tarp žalių paparčių.

— Gelbėkit! Gelbėkit! Onute!.. Bet mano sesutė su kitomis mergaitėmis bėgo toliau, su jomis bėgo Povitas ir Jonas; jie manęs negirdėjo. Ir tą minutę, kada mano smagenis užliejo pyktis, mano pakėlė šventos rankos:

— Ar nesusižeidė? Vincukas buvo lyg nusigandęs, jo rankos ir lūpos truputį virpėjo, veidas buvo pabijėkęs, balsas drėbėjo, o akys kažkaip keistai dėtė. As atsišiočiau į jį. Jutau kaip jo krūtinė lyg trukčiodama stipriai kilnelėje ir širdis pašėlusiai plakė.

— Ju...lyte... Mudu... tik du palikova... Ir švelniosios jo rankos tap stipriai apkabino mane, kad as net riktelėjau. Dabar tas geltonplaukis berniukas prieš mane išaugo rimtu vyru su atriu širdį veriančiu žvilgsniu ir įsisomis pretenzijomis į moteris.

Į Paskuodžius atėjova tik šokiams besibaigiant. Mudu pasitiko delnais plodami. Tik mudviem buvo nedraus. Visame kaime buvo keistas jausmas ir kojos šokant neklausė muzikos takto...

Suomija, Lietuva ir Baltijos valstybės

Suomijos užsienių reikalų ministerio Hackzelio atsakymas Lietuvoje buvo ne vien tik mandagumo revizitas Lietuvos užsienių reikalų ministeriui, kuris pernai viešėjo Suomijoje, bet turėjo nemažos politinės ir kultūrinės svarbos abiejų tautų bendradarbiavimui, savo pasikalbėjime spaudos atstovams ministeris pareiškė, kad Suomija ir Lietuva palaiko tuo geriausius santykius, kad stengiamasi juos padaryti glaudesnius. Taip pat ir ekonominių santykių tarp abiejų valstybių normaliai vystosi ir plėtojasi. Dėl Baltijos Santarvės ministeris pareiškė, kad Suomijos interesai daugiausia yra šiaurėje. Tai yra išdava iš jos geografinės padėties. Suomija turi savo ypatingų reikalų. Bet mes manome, pareiškė ministeris, kad turime interesų ir Pabaltėje. Suomijai pakeičiamas artimesnis bendradarbiavimas ir su Baltijos valstybėmis, bet mes laikiname, pareiškė ministeris, kad Baltijos Santarvė labiau susiprėš, tai yra natūralu.

Dėl tautų Sąjonzos ministeris pareiškė, kad ji yra labai reikalingas taikos įrankis. Man atrodo, pabrėžė ministeris, kad lietuviai, kaip mažai ir daug dėl kovų nukentėjusi tauta, lygiai kaip ir suomiai, iš savo pusės visomet stengsis siekti išlaikyti visuotinę taiką. Visai natūraliai toks nusistatymas gali padidinti suomijos simpatijas ir pasitikėjimą Lietuvos atžvilgiu, kuri, kaip norėtume tikėti, atitinkamai laikysis mūsų atžvilgiu. Visi tiek, iš kurios pusės pažūrėdavau, aš galiu tik pareikšti įsitikinimą, kad Suomija ir ateityje turės Lietuvai simpatijų ir linkės ją klestėti.

Vokiečių spaudos kompanija prieš Latviją ir Lietuvą

Jau prieš keletą dienų pradėta vokiečių spaudos kompanija prieš Latviją kaskutinėmis dienomis pradėjo liesti ir Lietuvą. «Völkischer Beobachter» vieną iš savo straipsnių, kuriame ypač puola Latviją, pavadino «Aukščiausiasis laipsnis latvių kultūrinio barbariškumo». Vokiečių oficiozas turintis galys tvirtinti, kad vokiečių eidijos namai Rygoje esą «vienai iš didžiausių

architektūros kūrinių Latvijoje», kuriuos nori nuirinti Latvijos prekybos rūmai. Toliau laikraštis pabrėžia Vokietijos susirūpinimą Latvijos vokiečių ir rašo: «Vokiečių tauta paskutiniais metais sustaakė tokių Latvijos politikos pareiškimų, kokių iki šiolei ji netikėjo susilaukti». Oficiozas priduria, kad gildijos namų nūgriovimas būtų didžiausio nekultūringumo žygis.

Lietuvių grupių laimėjimas Klaipėdos miesto tarybos rinkimuose vokiečių suoksnuose padarė tokį didelį įspūdį, kad Vokietijos spauda pradėjo naują kampaniją prieš Lietuvą ir jos politiką Klaipėdos krašto atžvilgiu. «Berliner Tageblatt» savo gegužės 27 d. rytinėje laidoje stambiomis rašinėmis rašo: «Didžiosios invazija. — Balsų padaugėjimas 45%. Tas pats laikraštis savo vakarinėje laidoje su antrašte «Savaiti vinas Klaipėdoje» išspausdino, nei iš šio nei iš to, smarkiai prieš Lietuvos vyriausybę nukreiptą šeiminio nario Sahrū kalbą, kuria tas neva pasakė gegužės 19 d. šeiminio posėdyje. Sahrū «kalboje» smarkiai plūstama Lietuvos vyriausybė ir centralinės valdžios įstaigos Klaipėdoje. «Berliner Botsenzeitung» ta tarinama «kalbą» išspausdino net «ištiesai».

Tačiau, ir pats užsienių reikalų ministerijos orzanas «Deutsche Diplomatisch-Politische Korrespondenz» laudinaš dėl lietuvių laimėjimo Klaipėdoje. Laikraštis išgusio išvedžiojimuose mėgina daryti Lietuvos vyriausybei priekaištų dėl Klaipėdos statuto vykdymo. Vokiečių užsienių reikalų ministerijos orzanas savo ilgesio išvedžiojimas baigia net erzinimais. Esą, jei Kaune tikrai norima pripažinti Klaipėdos autonomijos statutą, tai reikia laukti, kad ten nieko neatsitiktis, kas reikėtų kova su garantuotos autonomijos dvasia ir raide. Laikraštis priduria, kad būtų klaidinga manyti, kad vokiečiai į toki Lietuvos laikymąsi žiūrėtų pro pirštus.

TIK «LIETUVY» PASISKELBĖS TAMSTA TURĖSI IŠ SKELBIMO NAUDA. SKELBIMU KAINOS PRIEINAMIAUSIOS.

jutau stiprumą, atbudo jėgos ir prieš ši paveikslą aš prisiekiau įrodyti pasaulio, kad mano žydinčios jaunystės Plikto ranka dar nepašaužė.

Iš bažnyčios per šventoriųėjau linksma ir išdidi.

Kikoniu apylinkėje vis naujas sensacijos skelbė gyvyje laikraščiai. Iš Paskuodžių atvyko tetulė Monika ir galva linguodama tyliai paslaptinai kalbėjo:

— Blog, martele. Blog su tavo mergėms. Viena nė šiaip nė taip išteikėjusi į kažin kokius pasiviečius išitrenkė, o dabar kita vėl...

— Aš įėjau į kambarį linksmai šypsodamos. Tetulė išsmėlė aštrų žvilgsnį ir akimis mane nuo galvos lieči koju lyg apčiuopinėjo. Paskui padavė man ranką, kuria pagarbinau pabučiavau.

— Jule, ar tai tiesa?

— Cit, Moniku, nelieskime praetities. — Ir mama užvedė visai kitą kalbą. Ji buvo pikta, bet be reikalo savo vaikų nebaudavo, o dabar, po tos Sekminių išpažinties, kada aš drąsiai žingsniu, nušvitusių veidu išėjau iš bažny-

Matas Šaičius.

(trumpa biografija).

Matas Šaičius yra gimęs 1890 metais, rugsėjo 20 dieną Suvalkijoje, Marijampolės apskrityje, Prienu parapijoje.

Mokslins ėjo Marijampolės gimnazijoje. Vėliau baigė «Saulės» mokytojų kursų Lietuvoje ir Tarptautinius žurnalistikos kursus Amerikos Jungtinėse Valstybėse. Taip pat aukštuosius mokslus ėjo Vytauto Didžiojo universitetu ekonominiame skyriuje.

M. Šaičius spaudoje dirba jau 30 metų. Pirmieji jo rašiniai pasirodė Lietuvos laikraščiuose 1906 m., Prieš karą M. Šaičius bendradarbiavo «Vilniaus Žiniuose», «Naujų Gadynė», «Liet. Ūkininke» ir kituose. Nuo 1909 ligi 1914 m. buvo «Mokyklo» redaktorium. Karo metu M. Šaičius buvo mobilizuotas į rusų kariuomenę, bet paskui, kaip mokytojas, iš kariuomenės pasiliepusavo ir išvyko į Rusiją. Didžiojo Karo metu buvo Centralinio Liet. Komiteto nuo karo nukentėjusiems šelpiti sekretorium. Tuo metu labai daug pasidarbavo lietuvių trenitinių nardai.

Karui pasibaigus M. Šaičius sugrįžo į Lietuvą ir dirbo spaudos darbu, būdamas oficiozo «Lietuva» vice-redaktorius ir, vėliau, redaktorium visos «Lietuvos Laikraščio».

M. Šaičius yra ne tik gabus pirmos eilės žurnalistas, bet ir rliedni pgarsėjęs rašytojas. Pirmieji M. Šaičiaus literatūros leidiniai pasirodė 1913-14 metais. M. Šaičius yra parašęs per 60 įvairių vaikų ir populières literatūros knygų. Didžiausias M. Šaičiaus veikalas yra «Šių tomu» «Svečimose pas 40 tautų». Šis veikalas praėjusiais metais laimėjo pirmąją «Spaudos Fondo» literatūros premiją — 1000 litų. Šis veikalas Lietuvoje turėjo nepaprastą pasisekimą ir 1935 m. buvo daunciansni skaitoma knyga. Pirmas tomas buvo išpirktas per 4 mėn. II ir III t. buvo išpirkti per pusę metų. Visu trijų tomų jau išleistos naujos laidos.

Lietuvoje M. Šaičius yra žinomas ne tik kaip žurnalistas ir rašytojas, bet taip, pat, kaip žymus visuomenės vei-

kėjas, daug metų dirbęs įvairiose kultūrinėse ir visuomeninėse organizacijose.

Paskutiniu laiku M. Šaičius ypatingai pagarsėjo kaip pasaulinio masto kelinutojas ir stebėtojas.

Pirmąją savo kelionę M. Šaičius atliko dar prieš D. Karą, apkeliaudamas visą Lietuvą su Vilniaus kraštu. M. Šaičius perna norėjo gerai pažinti savo kraštą, savo tėvynę Lietuvą. Tą pirmąją kelionę jis atliko 1908 m. Prieš D. Karą apkeliaavo jau nekurios ir svetimos kr.štus: Lenkiją, Ukrainą, Latviją, Estiją, Suomiją, Rusiją ir Prūsiją Lietuvą. Karui pasibaigus apkeliaavo Sibira ir Tuolimuosius Rytus. Vėliau, 1922-8 m. laikotarpi apvažinėjo visą Vakarų Europą. Nuo 1929 ligi 1933 m. atliko didžiausią savo kelionę per Balkanų žals. Šiaurės Afriką ir visą Aziją. Tuo laikotarpiu M. Šaičius apiankė visas Azijos valstybes ir tautas, ilgęsni laiką pacyvenęs Irane, Indijoje ir Kinijoje, kur studijavo senovės rytų kultūras ir tikybą.

Graklioj, Makedonijoje, Sirijoje, Irane, Afganistane, Indijoje ir Javoje M. Šaičius rado daug giminingumo lietuviams tenykėrių gyventojų būde, papročius ir net kalboje.

Šimet M. Šaičius pradėjo didelę savo kelionę po Pietų Ameriką, kurią taip pat žada aprašyti knygoje.

Savo kelionių metu M. Šaičius vertėsi rašymu spaudoje ir paskatomis. Įvairiose knylose M. Šaičius surengė apie 250 paskaitų įvairioms kalboms. Pas kaitas dauginausiai jam teko skaityti universitetuose, aukštuose mokyklose ir šiaip įvairiuose klubuose. M. Šaičiaus važiavėna savo lėtomis, kurias surenka iš savo raštų ir paskaitu.

M. Šaičius yra vienintėlis lietuvis taip plačiai apvažinėjęs pasaulį ir per savo nepaprastai įdomias raštas ir pas kaitas supatindinęs su tolimais, svetimais ir nežinomais kraštais ne tik lietuvių tauta, bet ir daugėje svetintaučių.

Šiuo metu M. Šaičius yra mūsų ko'onijos carbingas ir mylimas svečias toks svečias, kokiu mes dar iki šiolei ne turėjome. Palinkėkime tam jam iliausiaus amžiaus ir ceriausio pasisekimo jo misijoje, kad iš mūsų tarpo išvažiudams kitur išsivežtu gražių įspudžių ir mūsų neužmirštu.

R. Kvmantas.

Kitą sekmadienį mama varu išivedė mane anksti į Kupiškio bažnyčią. Išpažinties. Aš verkiau gindama savo garbę, bet mamos valia — buvo kieta ir ašaros jos neveikė. Bažnyčioje mudvi kartu keliais apėjoja Kalvarijas. Tai buvo scēna, kuri per visa mano amžių nešdilis iš atminties. Man sopėjo kojos, krūtinėje giezė apmaudas, akys buvo tamsu, o skruostai kato gėda. Rolėsi kad visa bažnyčia žiūri į mane, kad visi žino mano noodėmę. Aš meldžiausi. Meldžiausi, kad prasiverstų žemė ir ūia po dukėtomis bažnyčios grindimis mane paslėptų. palaidotų kartu su šimtais į mane įbestų smalsuolių akių.

Atsargieji pakėliau maldingai nulenktą galvą ir mano akys lyg sustingo. Prieš mane šv. Jurgis, drobės pavogėslė, kovoja su sibienu, o jauna karaitė iš balties ir nustebimo apstulbu si glaudžiausi prie uolos ir išsiceibėjimo viltimi degančiu žvilgsniu seka galūnų kovą.

— O, Viešpatie! Ir mane žudo dar piktesnis sibiūnas. Jis neprarys mano kūno, bet apjuodins mano sielą, prazūdys nekaltos jaunystės džiaugsmą. Ach, kas apgins mane? Tuo metu savo liekname kūne pa-

čios, ir mamos padangė pragiedrė o.

Pradžio dar savaitė. Vieną popietę nepažistamas berniukas man atnešė linška. Drebančiomis rankomis atidariau rožinį voka ir savo akimis netikėdama perskaičiau:

— Ju'vte! Man nedrasu... Aš toks pat dar vaikas, kaip ir Tu... Bet... Tave neapsakomai mylin. Man gaila, kad per mane turi iškentėti daug pikto... Aš būsiu geras... Dovanok! Julyte, priimk mano amžina draugiskumą ir meilę...

Kupiškis, Tavo Vincas.

1930 m. birželio 10 d.

Lnišką skaičiau du, tris kartus. Krūtinę kutošo nematoma, neapčiuopiama, bet maldose minima ir poėtu garbinama Meilė ir vėdas angelišku džiaugsmu nušvito. Aš apsvaigau ir nepasijutau, kaip nubėgau ir apkabinau daržą ravinėtiną motina.

— Mama! Mamytel! Jis myli... Jis mano myli!

Aš bučiauvau jos rankas ir džiaugsi

mo našrų pilnomis akimis savo krūtinę kaip vaikas, atvėriaus...

Vincas parsivežė gimnazijos baigimo atestata. Jo tėvsi džiaugėsi, džiaugėsi ir aš. Rudenį jis bus studentas, gyvens Kaune. Gaus gerą tarnybą; jo dėdė — ministeris... padarys protekcija. Jis bus inžinierius ar daktaras... Jo garbė bus ir mano garbė. Mūsų meilė mūsų jaunios jėgos duos tikra gyvenimo laimę!

Mama pradėjo apsiprasti. Ji patikėjo mano vaikišku nuoširdumu, bet netikėjo būsimujo studento meile. Jos neįtikino nė Vincuko apsilankymas.

— Man, rodos, iš tų miltų nebus košės... Mano vaikelai, nošok taip aukštai, kad per žemai nenutuūptum. — Aš gi tikėjau jo žodžiais, kaip talismana, gėraujau jo laiška, o savo krūtinėje slėpiau pirmosios meilės ir laimės paslaptį...

Bet Vargas man! Rudenį į mano išvažojtus atoties rūmus trenkė perkūnas: Vincukas įstojo kunigų seminariją.

(b. d.)

Vietos lietuvių gyvenimas.

P. Mato Šalčiaus pas- kaitos.

BOM RETIRE.

Pirmąją savo paskaitą S. Paulo mieste rašytojas ir keliautojas p. M. Šalčius skaitė praėjusią šeštadienį Liet. Namų salėje.

Į paskaitą atsilankė gana daug vietos lietuvių. Gerb. sveičia pristatė S. Paulo Liet. Klubo pirm. St. Vancevičius.

Praėjusioje gerb. prelegentas pasveikino susirinkusius DULR vardu ir papasakojo apie šios organizacijos tikslus ir veikimą. Toliau plačiai ir vaizdžiai nupasakojo apie savo keliones po Europos, Afrikos, Azijos ir Amerikos kraštus. Paskaita buvo nepaprastai įdomi. P. M. Šalčius ne tik puikiai mokėjo viską pastebėti, bet ir labai gražiai ir vaizdžiai atpasakoti. Paskaita tęsėsi apie porą valandų. Iš jos klausytojai pasisėmė daug labai įdomių žinių, kurių kartais sunku rasti ir gerose knygose. Paskaita buvo palydėta gausiu dešimties plokštumų.

Čia tenka pastebėti, kad M. Šalčius yra pasaulinio masto keliautojas, mokslininkas ir tyrinėtojas. Todėl jo paskaitos bei raštai įdomūs ir labai naudingi kiekvienam, tiek daugiau, tiek mažiau išsilavinusiam žmogui.

Klausytojas.

VILA BELOJE.

Praėjusią sekmadienį Vytauto D. liet. mokykloje buvo surengta Liet. Šagos Brazilijoje egzaminų, kur p. M. Šalčius skaitė antrą iš eilės savo paskaitą. Į paskaitą prisirinko tiek žmonių, kad netilpo į salę.

Čia p. M. Šalčius daugiausia kalbėjo apie mūsų kolonijas Pietų Amerikoje, jų ydas, gerus ir blogus reikšimus. Gerb. prelegentas išskėlė daugelį neįprastų mūsų kolonijos reikšimų ir ydų, dėl kurių mes patys kenčiame ir vargstame. P. M. Šalčius išskėlė daug naujų, labai sveikų ir gražių minčių. Prelegento pareiktos mintys ir patarimai mūsų išsvitams labai sveikintini ir naudingi. Reikia tik, kad mes visi tas mintis įsikaitumėm į galvą ir visada turėtume jas omeny.

Visi klausytojai paskaita buvo labai patenkinti ir padėjo gerb. prelegentui karštais dešimties plokštumais.

K-as.

MOKOJE

Mokoje p. M. Šalčiaus paskaita įvyko praėjusią antradienį, 8 val. vakaro, Dr. V. Kudirkos mokyklos salėje. Į paskaitą atsilankė apie 300-400 vietos lietuvių. Prelegentą pristatė šios mokyklos vedėjas mok. L. Gaigalas. P. M. Šalčius savo paskaitą papasakojo labai įdomių dalykų ir suteikė klausytojams daugybę naujų žinių, naujų patarimų ir kt. Prelegentas ne tik plačiai papasakojo apie savo keliones ir kitų kraštų bei kitų kraštų išsvitų gyvenimą, bet kartą, lygindamas mūsų kolonijų Pietų Amerikoje gyvenimą, su kitų svetimatėčių kolonijomis, išskėlė daugybę mūsų ydų ir davė labai naudingų patarimų, kaip mes turėtume tvarkytis ir gyventi, sekdami kitų, kultūringesnių tautų išsvitų pavyzdžiu.

Mokietis.

VILLA ANASTACIO

M. Šalčiaus paskaita V. Anastacijoj įvyko praėjusią trečiadienį, vietos lietuvių mokykloje. Į paskaitą prisirinko pilnintė salė žmonių. Šioje paskaitoje p. M. Šalčius plačiai papasakojo apie Lietuvą ir Lietuvos kaimynines valstybes: Latviją, Estiją, Lenkiją ir Ukrainą. Iš didžiosios savo kelionės p. M. Šalčius daugiausia papasakojo apie senovės lietuvių pėdas Azijoje. Paskaita buvo nepaprastai įdomi ir visiems klausytojams naudinga. Gerb. prelegentas paskaitą užbaigė kviesdamas koloniją geriau susiorganizuoti ir sustvarkyti.

Po paskaitos mokyklos Tėvų Komiteto ir mokyt. Pažeros iniciatyva buvo suruošta Lietuvos Konsului P. Gaučiui ir rašytojui M. Šalčiui pagerbti vakariene.

K-as

«GRŪDO» SUSIRINKIMAS MOKOJE

Praėjusią sekmadienį, 6 val. vakaro, Dr. V. Kudirkos mokykloje įvyko Kooperatyvo «Grūdas» narių susirinkimas. Į susirinkimą atsilankė pilna salė žmonių. Mat, buvo paskelbta, kad susirinkime kalbės apie kolonizaciją p. M. Šalčius.

Į garbės prezidiumą buvo pakviesti p. Konsulas ir p. M. Šalčius. Po valdybos pranešimo ir trumpų diskusijų, p. M. Šalčius plačiai papasakojo apie kitų kraštų išsvitų kolonizaciją. Ypatingai gerai ir pavyzdžiai tvarkoma žydų kolonizacija Palestinoje. Toliau kalbėjo apie lietuvių kolonizacijos bandymus Argentinoje.

Pabaigoje p. Šalčius papasakojo ir apie lietuvių kolonizacijos galimumą Bėlivoje. Savo kalboje p. Šalčius išskėlė daug naujų minčių lietuvių kolonizacijos problemoje.

Susirinkimas baigėsi 8 val. vakaro. Tarp kito buvo nutarta ir toliau rūpintis kolonizacijos reikalais, kviečiant prie šio darbo prisidėti visą mūsų koloniją.

M. ŠALČIUI PAGERBTI VAKARIENE

Sekmadienio vakare p. F. Comarka suruošė p. M. Šalčiui pagerbti vakariene, kurioje bei gerb. sveičia dalyvavo Lietuvos Konsulas p. Gaučys, «Lietuvio», «Šviesos», «Ryto» ir «Liet. Aido Br.» redaktoriai, mok. S. Bakšys, mok. Pažėra, p. p. Dorina ir dar keltas lietuvių.

Ištraukta iš Draugijos Užsienio Lietuviams Remti skyrių Atstovų Suvažiavimo 1936 metų birželio mėn. 7 d. 17-21, 5 val.

PROTOKOLO

Visuotinis Draugijos Užsienio Lietuviams Remti Skyrių Atstovų Suvažiavimas 1936 metų birželio mėn. 7 d. laikinoje Lietuvos sostinėje Kaune kviečia viso pasaulio lietuvius budėti dėl lietuvių tautos ir valstybės išlaikymo Europos žemynne, dėl lietuvių tautos teisių ir garbingos vietos kultūringų tautų šeimynoje. Lietuvių tauta yra viena seniausių tautų, kurias istorija atmena, dėl to būti lietuvių yra didelė garbė. Lietuvių tauta tiek amžių kojoje de savo gyvybės, dėl savo teisių, deito, nepriklausomą gyvenimą atgavusi neturi prarasti savo laisvės, bet atvaduoti ir tai, kas Lietuvai yra atimta.

Viso pasaulio lietuviams savo tautos šviesios ateities vardan kviečiami laikytis savo gražiosios Lietuviškos kalbos, dainos ir giesmės, lietuviškų papročių, lietuviško spausdinto žodžio, lietuviškų draugijų, lietuviškų mokyklos, o savo vaikus auklėti etaprios dvasios.

Visų pasauliečių ir nesistatymų lietuvių, visame pasaulyje išsisklaidę turi kovoti su savo tautiečių nutačiau ir šiais neramiais laikais ypatingai laikytis savos lietuviškos draugės ir vienybės visą bendrą tėvynės Lietuvos tautai ir lietuvių tautos vaikų ir dukterų laimė.

Visuotinis DULR suvažiavimas siūnia nuodirdžiausių sveikintųjų lietuviams išsvitams Šiaurės ir Pietų Amerikoje, Afrikoje, Azijoje, tolimoje Australijoje ir gyvenantiems Europos kraštuose. Kiekvienam tautiečiui DULR linki asmens laimės ir kultūrinės pažangos.

Suvažiavimo prezidiumas: J. Skaizgiris, Vanaikalis' Jankutė, B. Zaleckis ir Kimbrys.

***

Laikė vakariene buvo pasakyta keletas kalbų, kuriose visi kalbėtojai reikė, kad mūsų kolonijai reikalinga sveiti į glaudesni tarpusavio bendradarbiavimą ir vienybę. Vakariene praėjo gražioje ir jaukioje nuotaikoje.

Rep.

Kokio derliaus laukia- ma pasauly

Bendras Europos pasėlių stovis yra vertinamas patenkinamai, nors atskirų kraštų turima ir labai blogai atrodanti pasėlių plotų. Pesimistiškiausi pranešimai apie pasėlius buvo gauti iš Ispanijos ir Portugalijos. Jungtinių Amerikos Valstybių pasėliai, nors vietomis kenčia nuo sausrų, tačiau, apskritai paėmus, kol kas laikomi patenkinamais. Derlius priklausys nuo tolimesnių klimato sąlygų. Britų Indijos pasėliai atrodo vidutiniški. Šiaurės Afrikos pasėliai vertinami įvairiai: Egipte, Tunise ir Aljyre žemiau vidutiniškų, o kitur vidutiniški.

Indijoje kviečiais apštas plotas sudaro 13,557,000 ha, iš kurio tikimasi gauti apie 95 mil. kvintalų kviečių derlius siekė 100 mil. kvintalų. Tuo būdu š. m. derlius numatomas 4,7% mažesnis už praėjusių metų derlių. Linų sėmenų tikimasi gauti 3,900,000 kvintalų (perėjusiais metais 4,270,000).

Jungtiniuose Amerikos Valstybėse kviečiais yra apštas 14,541,000 ha ir tikimasi gauti 126,200,000 kvintalų arba 7% mažiau, negu praėjusiais metais. Ruginiais apštas plotas yra vertinamas 1,504,000 ha ir tikimasi gauti 8,950,000 kvintalų arba 39% mažiau, negu praėjusiais metais.

Kanadoje kviečiais apštas plotas yra vertinamas 10,074,000 ha (truputį daugiau negu pernai) ir liniais 95,900 ha (10% mažiau).

***

„Lietuvio“ ankieta Nr. 2.

1. Ar senai Tamsta laikraštį skaitai ir kada jis daugiau Tamstai patiko? (Nurodyti metus, laiką ir p.)
2. Ar tvarkingai ir kokiomis dienomis Tamsta gauni «Lietuvį»?
3. Ar perki «Lietuvį» pavieniais numeriais, ar prenumeruoji?
4. Kas Tamstai «Lietuvyje» patinka ir kas nepatinka?
5. Kurie straipsniai Tamstai labiausiai patiko? (Pažymėti straipsnių pavadinimus ir autorius).
6. Ar visi straipsniai Tamstai gerai suprantami? Nurodykite, kurie buvo per sunkūs ar nesuprantami.
7. Kokių straipsnių apysakų, žinių ar kitų dalykų Tamsta norėtumėte «Lietuvyje» rasti?
8. Ar patinka Tamstai «Lietuvio» išvaizda, šriftas, straipsnių, žinių ir t. t. sutvarkymas?
9. Kokių daugiau pageidavimų Tamsta turite?

Į visus šiuos klausimus atsilieki su rašyti atsakymus ir neatidėliojant siųsti Redakcijai.

Atsakymus bei pageidavimus prašome rašyti visų skaitytojų, bendradarbių bei talkininkų tiek iš provincijos, tiek iš Šao Paulo miesto. Šao Paulo mieste gyvenantieji skaitytojai, kuriems patogiau, gali laikus parduoti tiesiog Redakcijai, nesuinečiant paštui.

«Lietuvio» Redakcija.

Imigracija Brazilijon

Iš Europos ir kitų kraštų į S. Paulo estadą. Išrūpina tikrus dokumentus.

Sociedade Paulista de Imigração e Colonização

Rua 3 de Dezembro, 48 3 andar — sala 11-12

São Paulo — Brasil.

Ši kompanija turi tikslą: Imigracijos iš Europos ir kitų kraštų valdžios lėšomis. Išrūpinamos vizos ir šamados gimintams bei žemdirbiams. Europiečių kolonizacija labai geromis sąlygomis bei parūpinimais darbu. Neuzmirškite nurodyto adreso.

Kalbama rusiškai, vokiškai, čekiška ir kitomis kalbomis.

«LIETUVIS

— GYVENIMO VEIDRODIS.

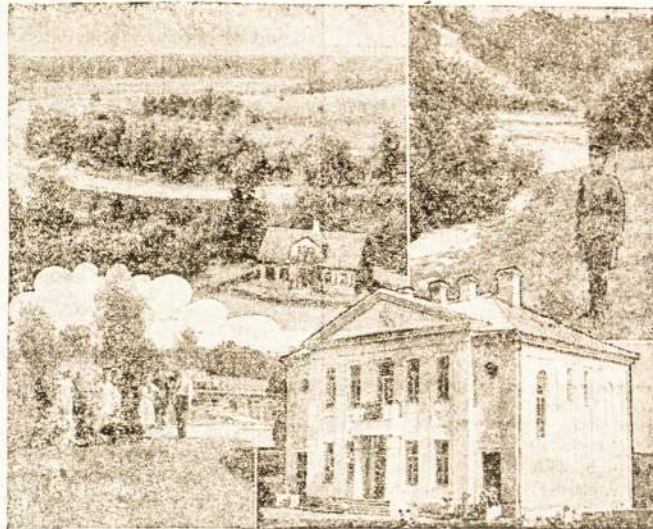
Kolonizacijos galimumai Bolivijoje.

Neženiai aplankiau Boliviją. Negaliu nespasidolinti su visuomene tomis progomis, kurias toje šalyje teko patirti. La Paze kolonizacijos ministerijoje sužinojau, kad dabar, po karo su Para gvajumi, Bolivija yra nusistatę labiau įsileisti kolonistus iš užsienio, kaip pirmiau. Ypač pagėdautų Bolivija kolonistų iš užsienio, kultūringesniu Europos šalių. Kolonizacijai ji turi milžiniškus plotus, esančius valstybės žiniuje. Šalis su 1 1/2 milijono kilometrų turi 2 1/2 milijono gyventojų, tai laisvų žemių toje yra tiek ir tiek. Bolivijos oras, paviršius ir žemė yra labai įvairūs. Vakarinė, artimesnė Rasinam Vandenynei pusė susideda iš aukštų kalnų, kurių viršūnės apdengtos sniegu. Ten šaltokas oras, ypač žiemos metu. Rytinė pusė susideda iš višai nepaliestų tankių atogrąžų miškų. Tarp jų yra „parelaimieji plotai“ su labai maloniu — vidutinisku — oru. Šalis nepaprastai lobinga metalais: auksu, sidabru, cinu, žvynu, variu, geležim, bismutu ir kitokiais. Jos auksas ir sidabro turtais yra žinomi nuo senovinių — Inkų valstybės — laikų. Tų turty daugiausia esama rytiniame kalnuotame ir pusiam dykumų sone, bet esama jų ir žemumų plote. O tarpiniai plotai yra gausiai žibalo šaltinių. Bolivijos gyventojų didumą sudaro dau gausia (labavių indėnų „aimara“ ir „keču“) giminės, ispanų užkariautojų — „konkvistadorų“ atinai ir vokiečių, italų, anglų, siriėčių ir kitokių tautų išėvinai. Neseniai čekoslovakų išėvių bendrovė sudarė su Bolivijos vyriausybe sutartį kolonizuoti kai kuriuos plotus. Čekoslovakai yra užpirkę plotus Bolivijos — Argentinos ir Paragvajaus pasienyje prie Pitkomažo upės, Bolivijos — Peru pasienyje netoli Madre de Dios upės, Bolivijos — Brazilijos pasienyje Beni provincijoje prie Amazonės įtakų ir j pietus nuo tos vietos prie Paragvajaus upės. Šiais metais jau atvyko 50 čekoslovakų kolonistų šeimų. Bolivijos vyriausybė tose pačiose srityse su-

teiktų paskirti žemės ir lietuviams kolonistams jų pasirinkimu. Žemė Bolivijoje labai pigi: po 10 vietos centavų hektarui. Žemės vienai šeimai valdžia neduoda daugiau kaip 50 ha. Nuosavybės dokumentai tuojau išduodami. Vyriausybė pagėdauja, kad kolonistai apsigy-

pagėdaujamos kolonijos, kuriose kolonistai kurtųsi taikos — kooperacijos būdu.

Man teko arčiau susipažinti su kolonizacijai skiriamais plotais Bolivijos — Argentinos pasienyje Tarijos srityje Pitkomažo įtakų apylinkėse. Prie upės plotai apžėlę aukštais, statybiniais mišais. Toliau nuo jos — krūmais, tarp kurių vyrauja nedidelis ažuas „kebraco“, duodąs tanning odoms išdirbinėti ir įvežamas net į Lietuvą tam tikslui. To

Viršuje: viena Panerių dvaro vilų ir mūsų sargybinis paneriuos, kitoje N-rius pusėje okupuotoji Lietuva. Apačioje: perėjimas' puktus prie Skirmantikių ir Aiksnandriškių pradžios mokykla prie pat administracijos linijos.

ventų grupėmis, nemažiau bent 50 šeimų, ar ir iš pavienių kolonistų. Vyriausybė padeda įsikurti kolonistams, duodama sėklas, reikalingiausias padar gis ir gyvenlių veisles. Tokiu būdu didesnių kapitalų įsikurti nereikia. Pakanka pradžia 100 litų asmeniui. Kelionė į Boliviją savais pinigais. Ypač

liau yra žole apaugusių plotų — pamų. Žemė daugiausia gera, tinkama šilumų kraštų kultūroms. Upės žuvingos, miškai žvėriniai ir gyvatingi. Netoli kasyklų sritys kalnuose. Drngio žiosės vietose nėra. Keliai — vieškeliai bet tinka sunkvežimiams susisiekti. Upe galima pūdyti sielus. Yra potų, pri-

einančių į pačią Argentinos sieną. Gyventojų pamų srityje beveik nėra — kiek atokiau yra ramių indėnų kaimų. Argentinos pusėje artimesnis miestukas „Jakuba“, į kurį prietna geležinkelis, Bolivijos pusėje artimiausias stotys „Tu piza“ ir „Villazon“. Kasyklų rajonas reikalingas maisto produktų ir jų kainos ten geros. Po karui visoj šalyje jaučiama darbo rankų stoka. Plati dirva smulkiai pramonė ir prekybai, nes labai uoliai remtama savą pramonė. Į Argentinos pusę medis ir kai kurie kiti daiktai įleidžiami be moito. Panašios sąlygos ir Peru pasienyje. Beni provincijoje ir Amazonės srityje klimatas karštas ir drėgnas. Ten tegalima versis riešutų augsyba, galvijų veisimu medžiokle, žūkle ir kitokiomis „pagalbinėmis“ šakomis.

Man atrodo, kad Tarijos rajonas būtų tinkamiausias pirmajai organizuoti lietuvių kolonijai Bolivijoje sukurti. Geriausia būtų, kad į ji kolonija susidėtų jau iš gyvenančių Pietų Amerikoje lietuvių, pažįstančių vietos sąlygas ir mokančių kiek ispanų kalbos. Į ją galėtų įsiterpti kiek ir naujai atvykusių iš Lietuvos asmenų. Aš mielai noru as meniška padėčiau į jai kolonijai Bolivijoje organizuoti ir, atsiradus norinčių sudarytume „Organizacinę Kolonijos Komitą“ ir surašytume kolonijos statutą. Šiuo nenorima užbėgti už akių kitose Pietų Amerikos šalyse organizuojamoms lietuvių kolonijoms. Norintieji gali kreiptis į šio laikraščio redakciją.

M. Šalčius.

***

TUK „LIETUVI“ SKAITYDAMAS
VISKĄ ŽINOSI.

***

Margumynai iš viso pasaulio.

Žmonės visada labiau linkę domėtis stambiais pasaulio įvykiais ir visur matyti baisų karo baubą. Iš neišikčių, supainiotų politikos kojų pareiskimų stonėjantys įspėti, ko n-ri angliai, ar bus komunizmas Prancūzijoje, ar italai pūs anglus Viduržemio jūroje ir, pasaulina, kada vokiečiai pradės žygiuoti į rytus. Žinoma, tai yra svarbiūs dalykai, tačiau, jei jie įvyksta, tai atsitiks višai be mūsų įtakos, todėl mes tik visai be reikalo baiminamės. O tuo tarpu plačiajam pasauliui kasdien nusiduo da vienas kitas keistas dalykėlis, ankštesnis ar liūdnescnis, kurie, galų gale, yra daug įdomesni už pabius triukšmingiausias politikus kalbas. Čia paduodami keili atstikimai iš įvairių pasaulio kraštų, įvykė tik per paskutinį laiką. Galima esti lažybų, kad skaitytojas juos paskaitys su šypsena ir malonumu. O linknumas yra daug sveikesnis dalykas už nuolatinį baiminimąsi.

Paimkim, štai, Bombėjų, didžiąjį miestą Indijoje. Pasirodo, kad ir Indijoje, lygiai kaip ir visur kitur pasaulyje, žmonės jaučia didelį pasibaurėjimą mokėti mokesnius. Tad ir Bombėjanus gyventojai, tingiai mokėdami mokesnius, labai išsikolino savo miesto valdybai. Negebejo nei raginimai, nei grasinimai išvartyti. Be to, miesto valdyba dar pastebėjo, kad gyventojai ne tik mokesnių nemoka, bet ir žurkių nenaliki-

pa, kaip reiktų. O Bombėjų, kaip pajūrio mieste, žurkių yra devyniūs galybės. Tačiau ruosiamos žurkių nai kiunio savantės apšiuptomai vaisių neduoda. Tada licai atvyvo į miesto valdyba surado, iš tiesų, genetiška somanvna, kuriuo iš karto nušaujami du kiskiai. Būtent, valdyba paskebė, kad mokesnius galima mokėti ir... žurkėmis! Už dešimtį pristatytų nevyvų žurkių valdyba nurašo viena rupiją nesumokėtų mokesnių (Rupija yra Indijos pinigais, lygus 3 lt.). Tuo būdu pilieciaus duodama pigi galimybė sumokėti užsilikusius mokesnius ir karto miestas apvalomas nuo nuostolingų grau žikų. Bombėjanus miesto valdyba, iš tikrųjų, yra toli pralenkusi visus patentuotos ekonomistus, kurie peri neįvykdomus receptus ekonominei krizei nugalėti.

Šiomis dienomis mirė amerikietis Hanna ir paliko 20.000 dolerių tam, kad jis būtų paisidotas... mėnuly! Žinoma, prieš mirdamas jis pareiškė, kad susisiekimą su mėnulu yra atėities dalykas, bet jis tvirtai tikis, kad anksčiau ar vėliau žmonės taip pat lencai ir patogiai važinėsi į mėnulį, kaip dabar iš New-Jorko į Londoną. Todėl jis dabar ir padedąs bankan pinigus būsimajam jo kūno pargabenimui į mėnulį.

Texaso valstybės (Amerikoj) gu-

bernatorius, matyt, turi švelnią ir jautrią širdį. Būtent, jis išleido savo giliausiam pareidynei, kad yra nustatoma kasmetinė „uoėvių diena“. Tą dieną, esą, visi žentali turisia upad ebražis ote tis su savo nuėveis! Iš to galbūt spręsti, kad ir Amerikoj nėvų ir žentu suzyvonimas nėra idealiskas!

Kubos saloi, nazars'justoj pasauliui Havanos cigarnis, lyvko tikrai reta neblatė. Turtingas ispanas Don Haira pasilyvėo ne tik dideliu pamėgimu cigaras rūkvti, bet ir nepaprastai ilga ir plėčia barzda, taip kad buvo laikomas Kubos salos barzdočių čempionu. Tačiau ir pribrudė barzda. Pavalees pletu, Don Haira, kaip paprastai, atsiedo kedėn popietinio cigaro surikvti. Berūkydamas užsėdo ir cigaras, dearda mas, pasiekė proėnia barzda, kuri staj ga užsilėvojoje. Iš barzdos ugnis versimeitė į baltus lininius rūbus ir varėšas gvas sudėdė!

Amerikoj yra dangybė visokių tikybinių sektų, kurios stengiasi patraukti į savo puse kūno danziau naujų narių. Tą darbą atlieka keilaujantieji pa mokslininkai. Vienos tokios sekto pas mokslininkas laik susirinkusiam smulsuolių būreliui prakalba, įrodinėdamas savo mokslo pranašumą, palycinus su kitomis sektomis. Jis pareiškė, kad jis sus tikėjimas jo skelbiamu moksl' galis daryti stebuklus. Savo tvirtinimui įrodyti jis paėmė nuodingą gyvatę — kobrą ir davėsi jos du kartus įkandamas, čia pat pareiškėdamas, kad jokia gydytojų pagėiba nesanti reikalinga,

kadangi ji išgydysis tikėjimas. Bet evyntas nuodai pasirodė stipresni už vargšo tikėjimą, nes po pusvalandžio jis mirė.

Vengrijos sostinė Budepešto sodus apipuoitė karkvabaliai. Jų yra tiek daug, kad miesto valdyba turėjo šauktis gyventojų pagėbos, žadedama atlyginti už sugautus kenksmingus vabzdžius. Tai labai patiko Budepešto jaunimui, kors met' lankes mokyklas ir užsiima tik karkvabalių medžiojimu kasdien sugaunama ir pristatoma mies to valdybai ligi 20.000 kilogramų karkvabalių!

Čikagoj susidarė tarnautojų vyrų sąjunga, kuri pasirinko sau uždavinii protestuoti prieš moterų veržimąsi užimti ti vyrų vietns tarpybese. Tuo tikslu sąjungos nariai renka vieną kartą per savaitę ir kelias valandas dirba moteriškus darbus, būtent, mozga, lopo, siuva ir t. t. ... Įdomu, kaip atsikėrė s vyrams čikagietėsi!

***

VISUR IR VISADA BŪK LIETUVIS!

***

O kiekvieno lietuvių — išėivio pareiga skaityti didžiausį, įdomiausį ir pigiausį visoje Pietų Amerikoje savaitraštį „LIETUVIS“.

Lėktuvus karo talkininkas.

Prieš trisdešimt trejus metus pasaulis išgirdo apie lėktuvą — aeroplaną. Prieš dvidešimt penkerius metus lėktuvus pirmą kartą pavartotas karo reikalams. Paprastai daug naudingų išradimų duoda karas. Lėktuvus ginčs taikos aplinkytėnis negreit sulaukia karo specialistų pripažinimo. Į jį žūreta skeptiškai. Jis pripažinta karui naudingas ir reikalingas. O jau prieš dešimt metų prancūzų karo autoritetai pareiškia: «kariuomenėi be tinkamai organizuotos aviacijos nėra ko tikėtis». Ta teisingumą tvirtina italų eilėpų fronte. Tik galingos aviacijos dėka italai turi sėkmės ten, kur gamta ir žmonės prieš juos. Dar daugiau, italai savo aviacijos dėka nebijo nei siskaityti su norais tokių galiūnų ir autoritetų valstybių tarpe, pav. Anglų, Prancūzų.

Nesitikėjimą kėlus ginklas virto pirmiausia, svarbiausiu, nepavarduojamu.

Aviacija kaip karo priemonė ginčo pilietines teises įkijo pasaulinio karo metu. Karo pradžioje lėktuvus buvo naudojamas žvalgybos reikalams. Daugiau ko negalėjo atlikti, nes buvo ginkluotas. Todėl ir lėktuvo tipas buvo vienas — žvalgybinis. 1915 metais frontai nusistovėjo. Kovotojai įsirausė giliai į žemes, leikta priemonių frontams pralaužti. Be kita ko panaudotas ir lėktuvus. Jm duodamas uždavinys smulkmeniškai iširti priešų pozicijas. Iš lėktuvo fotografuojamos pozicijos. Priešai junta sekimą. Griebiasi priemonių nuo sekimo iš viršaus apsaugoti. Panaudojamas ir plačią išplečia dirbtinis ir gamtinis užsimauskavimas.

Maskavimui plečiantis, galingas ginklas artillerija atsiderina keblio būtyje. Artillerijai sekimas (žvalgybai) nekali tinkamai nurodyti talkininkų. Lėktuvus ateina pagalba. Lėktuvus patampa artillerijos žvaigū.

Artillerija nebeįstengia sudaužyti įtvirtintų, betonuotų pozicijų. Nėra galima pralaužti frontus ir duoti gyvajai įėgai — pėstininkams «skyle» prasiveržti lėktuvui duoti bombos. Lėktuvus gali jas mėtyti tiesiai iš viršaus į gilius apklusus, į artillerijos baterijas parkus, į judačius didelės kariuomenių mases, dar daugiau, į geležinkelų mazgus, kareivines fabrikus, tiltus, traukinius, štabus mietus. Gimsta galingas lėktuvo bombonešio tipas.

Raikia priemonių nuo bombonešiu apsaugoti. Maskovimosi nebeužtenka. Prieš ginklą pakeliamas ginklas. Sukonstruojamas kulksvaidis ant specialaus stovo aukštyje į lėktuvus šaudyti, tam tikri taikikliai, konstruojama zenitinė patranka. To maža: koval su lėktuvu pradedamas vartoti lėktuvus. Atsiranda lėktuvus — naikintuvus. Tai paprastai lengvo tipo, galingu motoru, didelio greičio, vieno žmogaus (piloto) aptarnaujamas, ginkluotas kulksvaidžiu lėktuvus. Jis judrus, smarkus, dar įvairius posūkius ir kilpas. Jis yra didžiausias priešas nepasilankaus bombonešio, nejudraus žvalgomos aparato. Su naikintuvu atsiradimu prasideda kovos ore, savo nuostolių efektingumu prilygstančios vidurinių amžių riterių gruntuojimas.

Tai jį pasaulinio karo pabaigą tureme trijų pagrindinių paskirčių aviaciją: žvalgybos, bombonešius ir naikintuvus. Tos oro pajėgos žymiai pakeitė tiek kariavimo būdus, tiek kariavimo priemones. Aviacijos tobulinimas ir karo reikalams pritaikymas su pa-

saulinio karo nepasibaigė. Aviacijos paleitinas žodis priklauso esamiesiems ir būsimiesiems karams.

Petkus.

Laimingos moterys.

(tąsa iš 26 Nr.)

MOTERYS MANO,

kad jos tik tada gali būti laimingos, kada turi gražaus sudėjimo kūną. Bet faktai rodo, kad siešis grožis tuo atžvilgiu yra nepalyginamai vertingesnis. Prancūzė Remiar, nebe pirmos jannystės moteris, atradė tokią žavi, kad jai renkanti aukas būdavo aukojama tikstaučiais frankų. Kartą susirinko didžiulė minia pasveikinti iš Italijos grįžtančio Napoleono. Bet kada pamatė nuosaiiai stovinčią tą žavią moterį, visų akys nukrypo į ją, tartum ji būtų didysis iškilmų didvyris. Taip pat nebuvo graži ir garsioji ponita Stoeil. Bet ją puosė kažkos neapsakomas žavumas, kuris paprastą gražumą daug kuo pra-

L. A. K. Sk'andyno mokykla Nydoje

šoka. Ji turėjo žmonėms tokia nepaprastą itaką, kad net galingasis Napoleonas jos paviljoio ir išimant ją į Prancūzijos. Viena, ją pažinojusi ponita, kartą savo draugu tarpe pasakė: «Jei būčiau karalienė, prašyčiau ponitą de Stoeil, kad kalbėtų su manim kas diena. Kai ji prašina, rodoš, vos tik nutyla žavios muzikos earsis».

Gyvenime paprastai mažiausiai laimės randa tie, kurie jos daugiausia sau trokšta. Prištingai, tie, kurie širdingai trokšta laimės kitiems, dažniausiai sau ją pelnenkia. Napoleono žmona Žozefina sakydavo: «Noriu, kad visi žmonės aplink mane būtų laimingi». Tas rūpestis sutel kitiems laimės darė ja žavią, kad išlėkė ne tik į pirmąsias vietas Prancūzijoje, bet visose jos vyro nuzalėtose tautose. Politikai mano, kad didelės laimės pasiekta ir tuo, kad jis vedė Žozefiną, kuri savo žaviu elgesiu surado jam daug įtakingų šalininkų.

TIK ŠIRDIS PAVERGIA ŠIRDĮ,
tik linksmas žmogus įsteigia pažadinti

džiaugsmą, tik mokėdamas patiekti laimę supeba ja naudotis. Kokį turi teisę nusiskusti kitų žiaurumu ir nedraugiškumu tas žmogus, kuris pats niekada kitiems neparodo širdies, nepajėgia nei norėti jiems gero, nesugeba pritarti nė vieno švelnaus žodžio, nė vieno geru pažvelgimu; ne silpniausia šypsena neisiduoda esąs bičiulis? Vienas stebėtojas sako: «Nunesk šuniui kaulą — jis jį sugriebs ir pabėgs nė uodega nepamosavęs. Bet pašauk jį prie savęs: paglostyk, leisk jam kaulą paimti iš rankos, o jis tuoj dėkodamas pradė vizginti uodegą». Jis priduria: «Visi, kurie nemandagiai svaido gerus darbus, negali tikėtis, kad jie bus priimti su dėkinga šypsena».

Materiai, turinčiai jautresnę širdį ir švelnesnį būdą, laimė gali būti lengviau pasiekiami. Tik nereikia jos lauk i rankas sudėjus. Laimę moteris turi atrasti ir pasisavinti.

K. M.

* * *

PARDUODAMA CHACARA PENHOJE

5 minutės atstu nuo bondės. Ir ten pat dar parduodami dveji namai su 3 kambariais ir virtuve kiekvienas. Išimtinai pigia kaina. Mažas įnašas ir likusi suma išsimokėjimui labai lengvomis sąlygomis.

Sužinoti: rua Benjamin Constant 7-A 3 andar. S. Paulo.

DIDELĮ DŽIAUGSMĄ SUTEIKSI SAVO GIMINĖMS BEI DRAUGAMS LIETUVOJE IR KITUR, JEI UŽSAKYSI JIEMS „LIETUVI“ 1936 METAMS.

LEITE VIGOR

Geriausias pienas São Pauly

S. A, Fabrica de Productos Elimenticios

VIGOR

Rua Joaquim Carlos, 174 S. Paulo

Tel. 9-2161, 9-2162, 9-2163.

Linksmiai laiką praleiskite aplanke

Bar Rio Branco

Kampas gatvių

VISCONDE RIO BRANCO IR VICTORIA

Kiekvieną Vakara
Rusų orkestras su dainomis.

JEI NORITE SIUSTI PINIGUS I LIETUVĄ

litas (notomis, arba čekiais) — kreipkitės į Liet. Namus, rua Bandeirantes Nr. 92. Daromos piniginių perlaidos į Lietuvą (litas) greitai, sąžiningai ir geresnėmis sąlygomis, negu kitur.

RESTORANAS IR VALGYKLA.

Skanus valgiai ir mandagus patarnavimas. Mėnesinis pensjonas. Pietūs ir vakarienės už 1\$700 tik pas

POVILĄ ROMANOVĄ

Rua José Paulino, 151, (Bom Retiro- São Paulo.

Valgykla ir pensjonas.

Skanus pietūs ir mėnesinis pensjonas. Duodami pietūs į namus. Kainos prieinamos. Užeikit pas

JULĖ ŠIMANAUSKIENĖ

Vila Anastacio, Rua Alvarenga Peichoto 85.

Reta proga, už 5:500\$060 namai su žeme. 10% įnašų. Likusieji ilgalaikiniams išsimokėjimui. C. I. S. Rua Benjamin Constant 7-A salės 19 ir 20. S. Paulo.

Turto Statybos Ir Finansu Kooperacija

autorizuota BRAZILIJOS FEDERALINĖS VYRIAUSYBĖS DEKRETU Nr. 43398 iš šių metų balandžio 25 d.

VIDNINTELĖ S. PAULY, kuri patogiausiomis sąlygomis STATO NAMUS, PERKA IR PARDUODA SKLYPUS pačiame S. Paulo mieste ir visose priemiesčiuose.

NAMU STATYBA IR SKLYPU PARDAVIMAS GERIAUSIOMIS, IKI ŠIOL DAR NEBUVUSIOMIS SĄLYGOMIS. Namų ir sklypų pirkėjai dalyvauja BRAZILIJOS VIDAUS PASKOLOŠ LOŠIME. Tokiu būdu pirkėjas gali tikėti, kad jo sklypo ir namų vertė kiekvienu momentu gali būti gražinta grynais pinigais.

Mūsų statybos planas yra praktiškas, ypatingai darbininkams labai prieinamas, sąžiningas ir visiems suprantamas. Žemės sklypų kaina su gražiais, patogiais namais tik už 8000 milreisų ilgalaikiam išsimokėjimui. Mokėdams po 35\$000 į mėnesį Tamsta gali tapti sklypo ir namų savininku!

Mūsų statybos ir pardavimo planas sudarytas kooperacijos pagrindais, todėl yra geriausias, patogiausias ir kiekvienam prieinamas.

Mes turime puikiausių sklypų beveik visuose S. Paulo priemiesčiuose. Užteiktė pas mus ir įsitikinsite mūsų įstaigos sąžiningumu bei susipažinsite su visomis mūsų plano smulkmenomis.

TURTO STATYBOS IR FINANSU KOOPERACIJA.

Rua Benjamin Constant Nr. 7-A 3 andar.

„Lietuvio“ prenumerata papiginta!

1936 metams „Lietuvio“ j Lietuva ir užsienį kainuoja tik 15 milreisų (6 litai), pusmečiui 8\$000 (3 litai). Pietų ir Šiaurės Ameriką: metams tik 12\$000, pusmečiui 6\$000. Pasiskubinkit užsąyti „Lietuvio“ savo giminėms bei draugams j Lietuvą, Argentiją, Šiaurės Ameriką ir kitur. Suteiksit jiems didelį džiaugsmą!

„Lietuvio“ adresas:
Caixa postal 1764 S. Paulo — Brazilija.

Vokiečių fotografijų įstaiga
„BERNARDO“
Įsteigta 1890 metais
Atlieka įvairius darbus fotografijų srityje. Specialybė padidinti, o taip pat su dažais.
Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta j namus fotografijų reikalais. Daro ir fotografijų naujas.
ARTHUR SCHMIDT
Rua São Caetano, 111 (senas n.103)
Tel. 4-5575 São Paulo.

DANTISTAS JOSE LEVKOVITS

Rua Silva Pinto, 264 sobr. São Paulo
Tel. 5-4954
Diplomuotas Europoje ir S. Pauly, su daugelio metų praktika. — Blombuoja dantis už 10\$000 su parceluota, arba si darbu. — Darbas garantuotas. Traukia dantis be skausmo už 5\$000. Atidaryta diena ir nakti. —

„LIETUVIS“

gaunamas šiose vietose:

- 1) Luz stoties kioske,
- 2) José Paulino vaistinėj,
- 3) Prie pašto laiptų ir kampo,
- 4) Mokoje, kampas Av. P. de Barros kioske.
- 5) Menkaičio krautuvėj S. Annoj.
- 6) Ant Largo da Sé kioske (prie laikrodžio).
- 7) Kirilausko krautuvėj, Vila Anastacioj, pas atskirus platintojus visuose miesto rajonuose ir „Lietuvio“, Redakcijoje visomis dienomis.

ADVOKATAS

DR. A. F. CESARINO JUNIOR

Teikia įvairius juridinius patarimus lietuviams reitai. Taip pat veda visokias bylas teismo įstaigose. Lietuviai, turėdami kokių nors reikalų su teismo ar kitomis įstaigomis, ar norėdami gauti nemokamai juridinių patarimų kreipkitės pas advokatą Dr. Cesarino Junior.

Praça da Sé, 83 1º andar

Tel. 2-3885

Už apmokamus skelbimus Redakcija neatsako.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS.

Vertėia iš visų kalbų įvairius dokumentus kaip ys: kontraktus, visokių liūdėjimus ir t. t.

Paruošia įvairius dokumentus įvairiuose atsitiktumuose: Chamadoms ir pilietybės įgijimui.

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro Nr. 32.

Tel. 2-6393

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. ap. 4. (kertė rua Santa Ephigenia) Tel. 4-0316

Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų Laboratorija: tyrimas šlapumo, kraujo, mikrobu ir t. t...

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-1629.

Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.

Kalba lietuviškai.

Daktaras

A. JAZARA-SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

Ladeira Porto Geral 12 sobr.

(kampas Boa Vista ir 25 de Março)

2 andar, salas 4 o 5 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.

Tel. buto 2-5068.

DĖMESIO!

DĖMESIO!

Per „LIETUVIO“ Administracija Tamsta gali išsirašyti šiuos lietuviškus laikraščius, išsėlančius kas savaitę:

1. „DIRVA“, didelis ir įdomus Amerikos lietuvių savaitraštis, išėnas Cleveland mieste. Kaina metams 12 milreisų, pusmečiui 6\$000.

2. „AMERIKOS LIETUVIS“, didelis ir įdomus laikraštis, išėnas kas savaitę Worcester mieste. Kaina metams 12 milreisų, pusmečiui 6 milreisai.

3. „PIETŲ AMERIKOS ŽINIOS“, 12—16 pusl. savaitraštis, išėnas Argentinoje. Kaina metams 10 milreisų, pusmečiui 6 milreisai.

4. „ŠVYTURYS“, Argentinos lietuvių laikraštis katalikiškos krypties. Kaina metams 10 milreisų, pusmečiui 6 milreisai.

Vieus minėtus laikraščius galima užsisakyti „Lietuvio“ Administracijoje rua Bandeirantes, 92. Pinigus siusti šiuo adresu: „Lietuvio“ caixa postal 1764 laiške pažymint, kokį laikraštį norima užsisakyti.

„Lietuvio“ Redakcijoje galima pirkti ir pavieniais numeriais visokių lietuviškų laikraščių.

Laivakortės j Lietuva ir iš Lietuvos pigiausiomis kainomis

Laivų išėjimas j Europą	
Astrida	14. 6. 36.
Jos, Charlotte	14. 7. 36.
Astrida	14. 8. 36.

Kainos pigios.

Parduodame laivakortes pigiausiomis negu kur kitur kainomis. Duodame patarimų visais išėivybės klausimais. Negalintiems atvykti j São Paulo j užklausimus atsakome raštu. Rašyt galima lietuviškai arba kuria nors kita kalba.

Darome pinigines perlaidas j Lietuvą litais per Lietuvos Banką.

Perkame ir parduodame dolerius ir kitą svetimą valiutą geriausiomis kainomis. Šamados. Patarnavimas greitas ir sąžiningas.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA [kurta 1900 m.

Rua Mauá 207, kampas rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100:000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai Įstaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

Ivairios žinios

ATVYKSTA Į S. PAULO LIETUVOS OPEROS DAINININKAI

Birželio 14 d. laivu «Neptunia» atvyksta į S. Paulo iš Argentinos Lietuvos Operos dainininkai Kipras Petrauskas, V. Januškaitė-Zauniene, I. Nagrodkis, J. Mažeika ir P. Oleka. Lietuvos Operos dainininkai į Santos atvyksta iš ryto. Į S. Paulo atvažiuos automobiliais tą patį dieną apie 11-12 val.

Dr. V. Kudirkos liet. mokyklos salėje, rua Caxipó Nr. 13 (Mokioje) ruošiamas didelis koncertas S. Paulo lietuvių kolonijai. Koncertas prasidės lygtai 1 val. p. p., be mažiausio pavėlavimo, nes dainininkai S. Paulo mieste išbus tik 3 val. ir vėl tą pačią dieną grįž į Santos į laivą.

Pakvietimai į koncertą galima gauti iš anksto «Lietuvio» redakcijoje ir S. Paulo lietuvių mokyklose (pas mokytojus). Ne vienas lietuvis te nepraleidžia šios vienintelės progos išgirsti Lietuvos meno garsenybes.

Jaukios vaišės pas P. Doriną

Praeitą ketvirtadienį stambiausias mūsų kolonijos biznierių, kandidatų į lietuvių milijonierius Brazilijoje p. St. Dorinas suruošė labai gražias ir jaukias vaišes p. M. Šalčiaus pagėrbti. Vaišės buvo suruoštos p. Dorino namuose, rua Consuleiro Carão, 275. Vaišėse dalyvavo p. Konsulas, «Lietuvio» ir «Šviesos» redaktoriai, Konsulato sekr. p. St. Remeniūsis su žmona ir šiaip keltas vietos lietuvių veikėjų. Vaišės praėjo labai jaukioje ir gražioje nuotakoje.

Liepos 9-ji

Liepos 9 dieną S. Paulo mieste buvo minėta su didelėmis iškilėmis.

Mieste įvyko dideli parada ir eisenos. Liepos 9 d. sukako 4 metai nuo pailstų revoliucijos paskelbimo.

Carlos Gomes 100 metų sukaktuvė

Liepos 11 dieną sueina 100 metų nuo garsaus Brazilijos kompozitoriaus ir muziko Carlos Gomes gimimo dienos. Šias sukaktuves visa Brazilija mini su didžiausiomis iškilėmis. Carlos Gomes buvo pasaulinio masto kompozitorius – muzikos genijus.

Plačiau apie Carlos Gomes parąšysime sekančiam numeryje.

Lapių valsčiuje išudyta šeima.

Lapių valsč., Varluvos kaime, piktadariai užpuolė ūkininkus Grinkevičius, jiems vakarieniaujant, ir nužudė Stasį Grinkevičių 58 m. amžiaus, jo seserį Oną Grinkevičiūtę, 70 m. amžiaus, ir piemeniuką vadinamą Jerošką, apie 10 – 11 m. amžiaus. Grinkevičiai turėjo 15 ha ūkį. Į įvykio vietą yra išvykę kriminalinės policijos valdininkai ir sydytojas.

Darbininkas nušovė lentpiūvės savininką Kamberį.

Birželio mėn. 15 d. vakare Aleksote, Minkauskio k. 69, didelės lentpiūvės savininkas Rūvinsas Kamberis, 33 m. amžiaus lentpiūvės kieme kalbėjosi su vienu darbininku. Iš užpakalio Kamberiui į galvą šovė lentpiūvės darbininkas Antanas Kranauskas, 25 m. amžiaus, ir antru šūviu pats nusišovė. Lavonai nugabenti į teismo medicinos institutą. Įvykis tiriamas.

„BRASILTUR“

Braziliska turizmo agentūra
Praça Ramos de Azevedo, 18-1 sblja

ŠAMADOS IR DOKUMENTAI
DEPOZITO ČEKIAI

LAIVAKORTĖS Į VISAS PASAULIO
ŠALIS.

Teisingas ir greitas patarnavimas
Palengviname mokėjimą.

Grandiozinis Sporto Vakaras.

ŠEŠTADIENĮ, LIEPOS 11 DIENĄ, LIET. NAMU SALĖJE, RUA BANDEIRANTES, 92.

Vakara rengta «Lithuanijos» Bom Retro skyrius. Bus vaidinama nepaprastai įdomi ir juokinga rašytojos Žemaitės komedija

„TRYS MYLIMOS“.

Ateikite ir pamatysite, kaip vienas kavaličius tris mylėjo ir né vienos neteko. Nepaprastai įdomus dalykas. Vaidina geri artistai. Režisuoja mokyti Simas Bakšys. Tad, neužmirškite — šeštadienį, liepos 11 d. Pradžia 8 val. vakaro. Pabaiga 4 val. ryto.

GRIEŽ P. V. OGŽEVAILO VEDAMAS ORKESTRAS.
PAKVETIMAI GAUNAMI VIETOJE.

Šis tas iš Maž. Lietuvos.

— Garsusis vokiečių rašytojas Augustas von Kotzebue XVIII amžiaus pradžioje, vykdamas į Petrapilį, pakelė sustojo Smiltynėje ir čia parašė žinomą dainelę: «Es kann ja nicht immer so bleiben hier unter dem weccelnden Mond». (Taip negali visados pasilikti po šiu besikartojančiu mėnuliu). Reikia suprasti, kai negali Mažoji Lietuva ilgai vargti po vokiečių jungų, nes pati gamta ir tas mėlynasis marių vanduo vokiečiams svetimai. Dabar ši dainelė Vokietijoje užginta.

— Seniau Mažosios Lietuvos mokyklose buvo mokama vien lietuviškai. Karalius Fridrichas Vilhelmas I-asis 1739 metais įsakė lietuviškose mokyklose ir vokiškai mokyt. 1844 metais vokiečių vyriausybė panorė visai lietuvių kalbą iš mokyklų išimti, bet lietuvių pasipriešino. Tik 1872 metais vokiečių išleistas griežtas įsakymas ir lietuvių kalba iš mokyklų pašalinta. Net ir tikyba turėjo būti vokiškai dėstoma. Lietuviui krepšis: į vyskupą, savo klatingą atsakymą, kad Dievas lietuviškai nemoka. O vėliau kunigai nutarė lietuvių kalbą ir iš bažnyčių pašalinti ir tas nutarimas įvykdytas.

— Šiandieninė Raganinė buvo senovės lietuvių pilis, Raganita vadinama. 1277 metais kryžiuočiai užpuolė lietuvius, pilį sudegino ir toj vietoj 1289 metais pastatė naują pilį, pavadindami Landeshut.

Pranešimai

BRAZILIJOS LIETUVIŲ ŽINIAL.

Š. m. liepos mėn. 17 d. sukanka įvygiai trys metai nuo mūsų transatlantinių lakūnų, Dariaus ir Girėno tragiškos mirties.

Brazilijos Lietuvių Aero Klūbas, susitaręs su vietinėmis lietuvių or. organizacijomis bei sąjungomis, ruošia mūsų didvyrių iškilmingą paminėjimą š. m. liepos mėn. 19 d. 3 val. p. p. Mokioje, Dr. V. Kudirkos mokykloje

Brazilijos lietuvių visuomenė prašoma kuoskatingiausiai paminėjime dalyvauti.

Smulkia programa bus paskelbta sekančiame šio laikraščio numeryje.

B. L. A. K. Valdyba

BRAZILIJOS LIETUVIŲ AERO KLŪBO NARIŲ ŽINIAL.

Š. m. liepos mėn. 12 d. 15 val. Dr. V. Kudirkos mokykloje, Moocoje

Šaukiamas visuotinis narių susirinkimas.

Numatyta šį dienotvarkę:
1. Susirinkimo atidarymas,
2. Prezidiumo kvietimas,
3. Valdybos pranešimas.
4. Paskaita p. M. Šalčiaus.
5. Naujų narių priėmimas,
6. Aviacijos kursų įsteigimo klausimas ir
7. Klausimai bei sumanymai.
Nariams atsilankymas būtinas. Prašomi spaudos atstovai ir svečiai.

B. L. A. K. Valdyba.

RIO DE JANEIRO MIESTE «LIETUVIS» GAUNAMAS

pirkti pavieniais numeriais: «Vilnius» S. gos patalpoje, Praça Tiradentes Nr. 46 ir ant Largo da Lapa ir Avenida Mén de Sá kampo laikraščių kioske.

P. M. ŠALČIAUS ISLEISTUVIŲ VAKARIENĖ

Liepos 19 d., Vakare, po Dariaus — Girėno dienos paminėjimo, S. Paulo liet. kolonija ruošia p. M. Šalčiaus išleistuvių vakarienę Mokos liet. mokykloje. Užsirašyti kalimas iki liepos 16 d. «Lietuvio» ir kitų lietuviškų laikraščių redakcijose, Mokioje pas Mok. L. Gaigalą ir Villa Anastazijoj pas mok. E. Pažerą.

DARBO ŽMONĖS!

Kiekvienas iš jūsų gali uždirbti, šale kasdieninio uždarbio, dar dvygubai tiek, bendradarbiaujant su Finansų ir Statybos Kooperacija. Šiuo sąžiningu darbu gali užsidirbti sau ir patarnauti savo artimui.

Kreiptis: Rua Benjamin Constant Nr. 7-A 3 andar
S. PAULO.

REIKALINGI BENDRADARBIAI

Svarbiam ir sąžiningam darbui statybos kooperacijoje. Morkama alga ir geras komisas. Gabūs ir sumanūs žmonės gali nesunkiai uždirbti ligi 1000\$000 j mėnesį.

Kreiptis: Rua Benjamin Constant Nr. 7-A 3 and.

Liet. Namuose, rua Bandeirantes, 92 skubiai ir labai geromis sąlygomis išsinuomuoja mas bufetas. 3 kambariai, virtuvė ir valgykla. Sužinoti vietoje.

Ši sekmadieni Lietuvių Namų salėje, rua Bandeirantes, 92

DIDELIS ŠOKIU VAKARAS

Griež labai geras džaz-bandas. Pradžia 7 val. vakaro. Tik čia atsilankę gražiai ir jaukiai pasilinksminsite ir pašoksite. Visi į Bandeirantes, 92. Šokių vakarai jau rengiami kiekvieną sekmadienį